

Examenul de bacalaureat național 2018

Proba E. a)

Limba și literatura română

An școlar 2017 – 2018

Clasa a XII-a

Simulare

Filiera teoretică – Profilul umanist; Filiera vocațională – Profilul pedagogic

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

SUBIECTUL I

(50 de puncte)

Citește următorul fragment:

Eram la Paris în anul 1922. [...] Într-unul din aceste *hôtels particuliers** locuia un vechi prieten al meu, grec de origine, amator de artă. Fiind la dejun la el, îmi arătă [...] o coloană de bronz cam de șaiszeci de centimetri, pe un soclu din același metal, cu două reliefuri rotunde. „Ghici ce reprezintă și cine e autorul?” N-am putut să răspund. „Este portretul unei prințese și autorul este Brâncuși, sculptorul român, un om foarte original. N-ai vrea să-l cunoști?”

Ciudata operă îmi stârnise curiozitatea și după câteva zile ne aflam amândoi într-o curte prăfoasă, cu ateliere de lemn, cu uși deschise prin care se zăreau blocuri de piatră, marmură, ciment. [...] Pe stânga, era atelierul lui Brâncuși. Ne aștepta. El ne-a deschis ușa. Doi ochi mici, albaștri, mi-au sfredelit privirea din umbra orbitelor adânci. Șiretenie, bănuială și o sclipire de ostilitate jucau în ei. M-a întâmpinat cu un glas cântărit.

— Vra să zică, ești fata lui Barbu Delavrancea... mda... și cânti la pian frumos... dar nu de-ale noastre.

— Acelea nu sunt pentru pian, dar știu toate jocurile noastre țărănești, și când le joc nu mă întrece nimeni.

Intrasem în casă. Odaia era mare, cu pereți dați cu var și o imensă vatră cu un ceaun negru pe pirostria. O masă rotundă tăiată dintr-un trunchi gros de copac, în jurul ei butuci la fel, pe trei picioare, dădeau încăperii un caracter primitiv.

Brâncuși mă examina fără indulgență. Totul era vioi în el, barbă sură, părul lung lăsat în voie, haina de lucrător, mâinile agere. De pe diferite polițe de cărămidă, vărute și ele, se înălțau ca trestiiile alămuri* cioplite în felurite forme, și pe un scrin niște pepeni ovoidali, din același metal, luceau atât de tare, încât mi s-a părut că le aud vibrația de violoncel. N-am putut să mă stăpânesc și am spus:

— Ce vii sunt!

Brâncuși a surâs. Dintr-odată, eram mai apropiați.

— Da, le șlefuiesc cu mâinile, luni de zile, până sunt însuflețite. Țsta e portretul unei domnișoare. Și mi-a pus degetul pe unul din pepeni pe care apărea desenul simplificat al unui ochi exoftalmic*.

În fața mea, tăiată ca un fierăstrău, o bucată voluminoasă de alamă domina vertical celelalte obiecte. Brâncuși m-a întreat:

— Ce zici de asta, îți place? Dacă vei ghici ce reprezintă, te voi pofti la prânz și ai să mănânci ciuperci pregătite de mine.

Am privit și în urechi mi-a răsunat de departe un glas răgușit. „Cucurigu gagu, cântă cocoșul”, am răspuns. Ochii lui Brâncuși au strălucit deodată în cutele pleoapelor trase într-un surâs malițios:

— Bravo! Nimeni n-a simțit până acum că alama asta cântă. Vra să zică, n-am greșit. Dumneata îmi dovedești că am izbutit. Îți mulțumesc... Am să-ți pregătesc un prânz grozav.

Cella Delavrancea, *O vizită în atelierul lui Brâncuși*, în volumul *Dintr-un secol de viață*

**hôtels particuliers* – (în limba franceză, în original) pensiune

**alămuri* – obiecte de alamă

**exoftalmic* – bulbuc

A. Scrie pe foaia de examen, în enunțuri, răspunsul la fiecare dintre cerințele de mai jos, cu privire la textul dat.

1. Indică sensul expresiei *de-ale noastre* din secvența *cânti la pian frumos... dar nu de-ale noastre*. **6 puncte**
2. Menționează o caracteristică a atelierului lui Brâncuși, așa cum reiese din textul dat. **6 puncte**
3. Precizează atitudinea lui Brâncuși față de oaspetele său, justificându-ți răspunsul cu o secvență din text. **6 puncte**
4. Explică motivul pentru care Cella Delavrancea face o vizită în atelierul lui Brâncuși. **6 puncte**
5. Prezintă, în 30 – 50 de cuvinte, o trăsătură a Cellei Delavrancea, desprinsă din ultimele două paragrafe. **6 puncte**

B. Redactează un text de minimum 150 de cuvinte, în care să argumentezi dacă este importantă sau nu prima impresie pentru începutul unei relații de prietenie, raportându-te atât la informațiile din fragmentul extras din volumul *Dintr-un secol de viață* de Cella Delavrancea, cât și la experiența culturală/personală.

20 de puncte

În redactarea textului, vei avea în vedere următoarele repere:

– formularea unei opinii față de problematica pusă în discuție, enunțarea și dezvoltarea corespunzătoare a două argumente adecvate opiniei și formularea unei concluzii pertinente; **14 puncte**

– utilizarea corectă a conectorilor în argumentare, respectarea normelor limbii literare (norme de exprimare, de ortografie și de punctuație), așezarea în pagină, lizibilitatea. **6 puncte**

În vederea acordării punctajului pentru redactare, textul trebuie să aibă minimum 150 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al II-lea

(10 puncte)

Comentează, în minimum 50 de cuvinte, textul de mai jos, evidențiind relația dintre ideea poetică și mijloacele artistice.

Cenușa visărilor noastre
Se cerne grămezi peste noi,
Precum se coboară pe glastre,
Atinse, petalele-albastre,
De-o găză căzută de sus printre foi.

Pământul e-o moară deșartă
Cu larve cerșind adăpost,
Mișcându-se-n pulberea moartă,
Ce-n haos mereu se deșartă:

Se scutură vântul și geme.
Pământul e una cu cerul,
Orașele-s bulgări și gheme,
Ghitare adânci de blesteme,
Și aerul – rece ca fierul.

Țărâna visării ce-a fost.

Tudor Arghezi, *Cenușa visărilor*

Notă

Pentru **conținut**, vei primi 6 puncte, iar pentru **redactare**, vei primi 4 puncte (utilizarea limbii literare – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; ortografia – 1 punct; punctuația – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, răspunsul trebuie să aibă minimum 50 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

Redactează un eseu de minimum 400 de cuvinte, în care să prezinți particularități de construcție a unui personaj dintr-un *roman psihologic* studiat.

În elaborarea eseului, vei avea în vedere următoarele repere:

– prezentarea statutului social, psihologic, moral etc. al personajului ales;

– evidențierea unei trăsături a personajului ales prin două scene/secvențe comentate;

– analiza a două elemente de structură, de compoziție și de limbaj ale textului narativ, semnificative pentru construcția personajului (de exemplu: acțiune, incipit, final, conflict, tehnici narative, modalități de caracterizare, perspectivă narativă, registre stilistice, limbaj etc.).

Notă

Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere.

Pentru **conținutul** eseului, vei primi **18 puncte** (câte 6 puncte pentru fiecare cerință/reper).

Pentru **redactarea** eseului, vei primi **12 puncte** (existența părților componente – introducere, cuprins, încheiere – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; abilități de analiză și de argumentare – 3 puncte; utilizarea limbii literare – 2 puncte; ortografia – 2 puncte; punctuația – 2 puncte; așezarea în pagină, lizibilitatea – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, eseuul trebuie să aibă minimum 400 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.